

Élet és Világosság

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA

2008 / 11

Camposanto

Megszoktam, hogy temetőinkben mindig csend vesz körül. Valami ünnepélyes nyugalom takarja a sírokat, érződik a fákkal szegélyezett utak felett. Sokszor úgy tűnik, mintha a földről eltávozottak nyughelyének kertjében a halál titokzatos fensége érintene meg. De itt-ott néhány kereszt, egy-egy szép bibliai idézet a halál lehelete ellenére üdvözléssel közvetít arról a húsvéti reggelről, amikor Isten Fia legyőzte a halált. Igen, vannak temetők, ahol az ember érez valamit abból a várakozásból, hogy közel van a holtak feltámadása.

Valami ilyesmire voltunk bensőleg felkészülve, amikor az olasz kikötőváros, Genova temetője, a Camposanto felé közeledtünk. De mennyire meghökentünk, amikor kiszálltunk az autóbusból! A standok körül, ahol levelezőlapot, ajándéktárgyakat árultak, turisták tolongtak a világ összes országából. A legkülönbözőbb nyelvek zúrzavara hömpölygött körülöttünk. Az idegenvezetők és koldusok hangja megpróbált mindent túlharsogni.

Ez a Camposanto, ez a „szent föld” nagyon szentséget nélkülöző képet mutatott.

Így aztán nem is tudtuk, hogy ne vessünk vagy bosszankodjunk, amikor csatlakoztunk az idegenvezetőhöz. Egy órán keresztül mást sem láttunk, mint márványt: márványkeresztet, márványemlékművet, márványkopolát, márványcsarnokot, galériát, szobrot lélegzetelállító bőségben.

Lassan kezdtünk alkalmazkodni a helyzethez. Hiába, ezek az olaszok mások, mint mi. Féktelen örömet lelik a műtárgyakban, az építményekben. És szeretetük valósággal elborítja az elhunytakat, akikre

ezek a szobrok, emlékművek, épületek emlékeztetnek.

Ha visszagondolok erre a Camposantonál tett látogatásra, különösen két szobormű jut eszembe. És ebben a két emlékműben két különböző világ mutatkozik.

Az egyik egy idős asszony életnagyságú alakja. Bámulatos részletességgel van kidolgozva a szobron ünneplő ruhájának összes csipkéje és arcának legkisebb ráncja is. Az idegenvezető elmondja valami olyan stílusban, ami három nyelv zagyva keveréke, hogy ez a nő szegény koldus volt. Egész életén át éhezett és kuporgatott, hogy halála után ezt a nagyszerű síremléket odaállíthassák a porai fölé.

Nem megrendítő? Egy élet a sírkőért! Semmi más érték! Ennek az életnek nem marad egyéb nyoma, csak ez a márványdarab.

Attól félek viszont, hogy igen sokan vannak, akik után szintén nem marad egyéb emlék, csupán egy sírkő. Semmi más! A szeretetnek semmi gyümölcse! Semmi vetés az örökkévalóság számára! Egyáltalán semmi, csak egy síremlék! Milyen szegény, milyen üres az ilyen élet!

Azonban egész közel ennek az idős asszonynak a szobrához áll egy másik, hatalmas szoborcsoport. Ravatalon fekvő fiatal férfit ábrázol. Könnyáztatta arccal kuporog mellette az ifjú özvegy. Ha ennyiből állna a mű, ez lehetne a gyász, a bánat megtestesítője, aminél rémebbet elképzelni sem lehet.

Azonban van itt még egy alak: a halott és a gyászoló között ott áll az Úr Jézus. Az Isten Fiának mennyei fensége sugárzik belőle végtelen irgalommal. A Megváltó megragadja az elhunyt merev kezét, a másikat vigasztalón nyugtatja a szomorú özvegy fején.

Milyen hatalmas prédikáció! A keresztyéneknek szabad tudniuk, hogy az élet feltámadott Fejedelme egyik kezével elhunyt szeretteinket tartja, míg a másikkal kivon bennünket minden szomorúságunkból...

Ez a hatalmas, vigasztaló prédikáció kísért minket, miközben autóbuszunk folytatta útját Genova lármás utcáin. Élményünk és örömünk csúcspontja – Jézus volt.

W. B.

A holnap mérlegén

Őrizkedj tőle, hogy megsebez a társad!

Rövid az élet, míg együtt lehettek.

Az évek – úgy érzed – ólomlábon járnak, visszatekintve már csak percek lesznek.

Németből ITné

A Név

Cseng a telefon. „Lelkész úr, a Sarrasani cirkusz jelenleg az ön kerületében működik. Tegnapelőtt meghalt ott egy amerikai nő. Önnek kell elvállalnia a temetést.”

Megegyezünk az időpontban.

Másnap ott állok a temető ravatalozójában. Elöttem a koporsó, nagy amerikai zászló takarja. Az egyik temetőőr odalép hozzám. „Hallotta, hogy az elhunyt egy indián? Tüzet fogott a sátra, amiben a cirkusz telephelyén lakott, és belehalt az égési sebekbe.”

Indián nő? Vajon keresztyén volt? Miféle kacskaringós úton juthatott vajon Észak-Amerika sztyeppéiről ide, hozzánk? Mielőtt rendezhetném kavargó gondolataimat, odakintről zenét hallok. Kisietek.

Tarka kép. Jön az egész cirkusz. Elöl három színes zenekar. Mögöttük a cirkuszigazgató. Aztán az indiánok. Élükön a természetes törzsfőnök, majd törzsének tagjai, férfiak és nők, magas, szikár alakok sastollal ékesítve. Vég nélküli menet követi őket: kozákok és tatárok, kínaiak és japánok, rifkabylok Észak-Afrikából, cowboyok az Egyesült Államokból, négerrek, táncosnők. Különösen feltűnő a fiatal lányok csapata, akik agyonsminkelt arccal, lovaglónadrágban, csizmában masíroznak. Fecseggve, lármázva megtöltik mindnyájan a temető szűk kis kápolnáját. Nagy a tumultus. A fiatal lányok az ablakpárkányon helyezkednek el, hogy onnan fentről mindent lássanak.

Most odajön a cirkuszigazgató, és bemutatja az indián törzsfőnököt, Különös kép: az evangélikus lelkész Luther-kabátban és a teljes harci díszben pompázó indián törzsfőnök kezét fognak.

Hanem a gyászbeszéd miatt hirtelen görcsbe rándul a szívem. Ilyen temetést még soha nem tartottam. Talán jó lesz, ha ennek az utazó népnek a földi vándorútról és az örökkévalóságról beszélek. De célt érek vajon vele? Tétován odafordulok a cirkuszigazgatóhoz „Legyen szíves megmondani, értenek ezek az emberek egyáltalán németül?”

„Egyáltalán nem – nevet az igazgató. – Angolul is csak páran. Sok a külföldi köztük, akik csak az anyanyelvüket beszélik. Az angol tolmácson keresztül értekeznek velem. Mondjon csak valamit, akármit, úgysem érti senki.”

Elfog a kétségbeesés. Teljesen értelmetlen volna szajkózni olyasmit, amit egyetlen ember sem ért. Hát akkor legalább szólok azokhoz, akik feltétlenül meg kell értsenek. A cirkuszigazgató s a német alkalmazottak nyilván régóta nem voltak templomban. Nekik fogok beszélni az örökkévalóságról!

Felolvasok egy bibliai Igét, és mondok néhány mondatot. A gyülekezet borzasztóan nyugtalan. A lányok fenn az ablakpárkányon a zsebtükrükkel foglalkoznak, rúzsozzák, púderezik magukat. Persze, kétségtelenül unalmas lehet, ha az ember semmit nem ért egy beszédből.

Ecsetelem ennek az indián nőnek szomorú sorsát, aki most idegen földön kap sírhelyet. „Ti, akik országról országra vándoroltok, valamennyien hazátlan emberek vagytok. De szeretném megmondani nektek, hogy az örök haza vár mindnyájatokat. Lelkünk akkor talál ott-hont, ha Jézusnál köt ki.”

Erre különös fordulat történik.

Ahogy Jézus nevét kiejtem, valami áthullámszik az egybegyűlteken. Ez olyan szó, amit valamennyien megértenek. És a Jézus-szó csendülésére felfigyelnek. De azonnal látom: nem csupán azért, mert a név mindenkinek ismerős; van valami sajátos erő benne. Az indiánok meghajtják magukat. A nyugtalan ázsiaiak lecsendesednek. Az oroszok tágra nyílt szemmel néznek rám. – Én pedig egyszerre megtalálom, miről kell szólnom. Beszédem tartalma mostantól kezdve egyetlen szó lehet: a nagy név, *Jézus!*

Mondom egyik mondatot a másik után. Egy a fontos: Jézus neve benne legyen mindegyikben. Az indiánok újra meg újra meghajolnak. Egyszerre teljes csend lesz. Odapillantok a könnyelmű lányokra: eltűnt az ajakrúzs és a tükör. Az egyiknek könnyek szántják az arcát. A másik kezébe temeti az arcát; talán visszavándorolnak gondolatai egy tisztább ifjúkorba, amikor először hallotta Jézus nevét?

És miközben hirdetem tovább a Jézus-nevet, melynek hallatára ezek a világ különböző részéről jött emberek elcsendesednek, úgy érzem, mintha átélnék egy darabkát abból, ami a végső időben bekövetkezik: hogy erre a Névre minden térd meghajol, mennyieiké, földieké és föld alatt valóké.

W. B.

Egy este Nyugat-Európában

Az idős breton asszony lassan ballagott durva szövésű, bő szoknyájában az eke után, fején libegett a főkötő pilangószárnyakhoz hasonló hajtókája. Yvaec mama kicsi, filigrán teremtés volt, ékkőhöz hasonló arccal. Szemének a színe elvirágzott nefelejcsre emlékeztetett, kicsit égszínké, könnyektől fakult. Milyen idős lehetett?

Yvaec mama azok közé a parasztasszonyok közé tartozott, akiket általában fiatalabbnak tartanak, mint amennyit mutatnak, de talán annál mégis idősebbek. Vannak napok, amelyeken úgy tűnik, mintha agyondolgozott kezük, meggörnyedt válluk örök időktől fogva cipelné a világ összes anyjának szenvedését. Három fiát veszttette el a háborúban. Férje is hamarosan utánuk ment.

„A szenvedés – mondja mentegetőzve -, ez az, amibe a férfiak belehalnak, mi, asszonyok ebből élünk.”

Szavaiban nincs keserűség, nem is panaszkodik, és amit tövises útvjáról el tud mondani, az csekélység, jelentéktelen. De ennek az anyának megadatott az erő, hogy túlnőjön önmagán, felülemelkedjen minden kétségbeesésen, minden gyűlöleten. Mintha az emberiség legfélelmetesebb csatamezején leszakította volna az egyetlen harmatos virágot.

Nem fárad bele a mesélésbe. És most a szántóföld szélére telepedve újra mesélni kezd, miközben az ökrök legelésznek.

„Tudja, mi történt a két idősebb fiammal a háborúban?” (Ez az első világháború volt.) Nem? Még nem mondtam el? Monsieur¹, mindkettő egy napon esett el a Marne melletti csatában, mindkettő ugyanazon a napon. Szegény férjem kisírta a szemét. Én nem tudtam sírni, nem voltak könnyeim. Maga nem fogja megérteni, hogy a fájdalom valakit belsőleg meg tud ölni. A legkisebbik, az akkor tizenhét éves, nem sokkal utána önként jelentkezett. Igazi breton fiú volt, vaskoponyájú, és a szíve csupa arany. Szép legény, nem nagy, de széles vállú. És a szeme! ... A környéken minden lány bolondult utána. Zöld volt a szeme, mint itt, nálunk a tenger.

Önként jelentkezett, mert – mint mondta – meg akarta bosszulni a fivérei halálát. Nem tudtam visszatartani, a gyűlölet nagyobb volt benne, mint a szeretet. Két hónap múlva már kikerült a frontra. Elmondta nekem, hogy élte át az első csatát, amiben részt vett. Hogy mi minden történt, azt már elfelejtettem. De ahogy ő elbukott, ismét felállt és rohant tovább előre, még jóval azután is, hogy a vállát az első lövés érte, az szinte itt van a szemem előtt. Végül mégis elvágódott, amikor egy német golyó a lábát eltalálta. Ez közvetlenül a német harcfront előtt volt.

Nem tudta, meddig feküdt ott, hányszor zúgott el mellette, fölötte ellenség és barát. Mikor azonban visszanyerte az eszméletét, egy széttaposott krumpliföld melletti árokban találta magát, mint valami szerencsétlen, nyomot vesztett kutya. A leszálló néma csend teljesen megváltoztatta a vidék képét. Távol, a látóhatár peremén füstoszlopok tekeregtek, mögöttük valami lángolt, s az ég rézvörösén izzott. Ember sehol a közelben, sebesültek sem. Megértette, hogy a franciák visszavonultak, nem tudnak semmit tenni érte. Hosszú ideig mégis remélte, hogy megjelennek a szanitécek, de nem jött senki.

‘Anyám – mondta -, a következő órákat bizonyára beszámítják nekem az örökkévalóságban!’

Fiam a haláltól soha nem félt, hiszen mindnyájunknak meg kell halnunk egyszer. De élve az ellenség kezébe kerülni, az elviselhetetlen gondolatot jelentett neki. Hiszen tudja, monsieur, miket mesélnek... A fiam reszketett az irtózástól, úgyhogy a hideg verejték csorgott róla a vérrel keveredve. Alig tudott odébb kúszni a földön, a sebesült lábát is a kezével kellett húznia, de az ellenségtől való félelem miatt mégis elvonszolta magát egy kis bozótig, ami – Isten tudja, hogyan - megmaradt épségben a csatater szélén. Tőle alig száz méterre húzódott az út. Kimerülve a láztól, éhségtől, vérvesztéstől összekuporodott a silány növények mögött, és félig megmentve érezte magát, mivel az útról nem lehetett odalátni. Minden-

esetre maga elé tette még a hátizsákját, és összehúzta magát mögötte, amilyen kicsire csak tudta. Egész éjjel ott feküdt, mozdulni sem mert, ha valahonnan zörejt hallott.

Irtózatosan gyötörte a szomjúság. A kulacsát már rég kiürítette az utolsó cseppig. Amikor hajnalban leszállt a harmat, ajkát a nedves fűre tapasztotta, hogy felfrissüljön. A szája felrepedezett, a nyelve megdagadt. Istenem, ha rá gondolok, még ma is meghasad a szívem. Egyetlen korty víz sem volt – uram, érte? – még egy korty víz sem annak, aki a szíve fiatal, piros vérét adta!

Hol is tartottam, monsieur? Ja, igen. Elbújt a hátizsák mögött. Gyerekes ötlet. Fel kellett hogy fedezzék, mert ahol hátizsák van, ott van katona is. Lázás révületben lehetett. Állandóan lódobogást vélt hallani, és a földet remegni érezte maga alatt.

A hajnali szürkületben valami feketét látott a mezőn, azonban nem tudta kivenni, mi az. De akkor nehéz szárnycsapásokkal, káromva egy hollóraj emelkedett fel, és a madarak tőle néhány méterre leszálltak. El tudja képzelni, monsieur, mit érezhetett a fiam, amikor ez az ördögi csapat odatelepedett, és sunyi szemüket rá meresztették? Ünnepelesen és hideg részvétlenséggel, mint sírásók egyre közelebb jöttek, s az én szegény gyermekem a szemét sem merte behunyni, mert félni kezdett tőlük.

Felkelt a nap. A szomjúságot már alig bírta elviselni. S a fiam akkor hirtelen lódobogást hallott az úton. A hollók elrepültek – tehát nem álmodik! ‘Itt a vég’ – gondolta, és imádkozni kezdett, hogy az ellenség gyorsan végezzen vele. A patkó zaja közeledett, majd megállt az úton, és utána hallani lehetett a ló lépkedését a szántóföld puha talajában. A fiam tudta, hogy felfedezték, hogy elveszett, és megmagyarázhatatlan nyugalom szállta meg annak ellenére, hogy a bozót mögött egy német ulánust látott felbukkanni. Nyugodtan az arcába nézett. Az ellenség visszanézett rá. Aztán a fiam fogta az üres kulacsot, és szájával lefelé fordítva felmutatta. Csillapítani a szomját – ez volt egyetlen gondolata. A világ összes katonája megérti ezt. Az ulánus is megértette, megfordult és eltrappolt.

Amikor néhány perc múlva visszatért, az egész arca nevetett, és a kabátjára mutogatott. A zsebe tele volt körtével, monsieur, körtével, amit a fiamnak hozott. Fáról szedhette valahol. És odaadta a gyerekeknak, uram, és mivel a fiam már harapni sem tudott, meghámozta neki és vékonyra felszeletelte. És a fiam egyre azt hajtogatta, mást nem tudott mondani: Merci²... jó...német... merci...jó...német.’

Aztán az ulánus a hátára vette, mert a fiam nem tudta tartani magát a lovon, és baktatott vele a ló mellett. Lassan ment, a fiam elaludt a hátán, az ulánus nyakát ölelve. A kötözőhelyen ébredt fel, ahol öt napig derekasan ápolták. Az ulánus sűrűn látogatta, és az élelemhiány ellenére mindig hozott neki valami jó enivalót.

¹ mősziő=uram

² merszi=köszönöm

Végül a mieink újra elfoglalták azt a vidéket, és a fiamat a kötözőhelyről – sajnos! – egy front mögötti kórházba szállították. Ezen az éjszakai úton szerzett halálos kórt. Engem hívott, amikor a végét érezte. Tüdőgyulladás vitte el. De én még életben találtam, és két napig beszélhettem vele. Uram, az egyetlen, amit emlegetett, a körték története volt, és utolsó emlékül itt ezt a kést adta nekem, amivel az ellenség a körtéket meghámozta neki.

Három fiamat vesztettem el, de uram, nem vagyok képes gyűlölni. Most már tudok újra sírni, és mióta a fiam elment tőlem, minden este imádkozom egy idegen anyáért odaát. Nagyon jó anya lehet. Úgy szeretném tudni, hogy él-e még a fia, az ulánus. Talán az én imám is oltalmazta őt, nem gondolja, uram?”

Yvaec asszony összekulcsolta kezét a térdén. Nem tudtam levenni a szemem a két kidolgozott anyai kézről. Úgy tűnt, mintha világitának a csendesen le szálló esti sötétben, mintha összemarkolnák az utolsó fényt, az utolsó reménységet. H.H.

Bizonyágtétel

Szeretném elmondani, milyen csodálatos és tökéletesen jó a mindenható Isten, aki végigkísért eddigi életemen és meggyógyított.

Keresztyén szülői házban nőttem fel, gondosan felügyelt gyerekkorom volt. Azonban már kicsi koromban erős önakarát és gőg jelentkezett nálam, gyakran szorultam rá, hogy megfegyelmezzenek. Tizennégy évesen már jól ismertem az Úr Jézust, és döntöttem mellette. Hittem, hogy meghalt értem, és órá van szükségem, ha üdvözülni akarok. Áldott fiatal évek következtek bizonyos tevékenységgel a gyülekezetben, amit örömmel végeztem. A szeretet utáni vágy folytán azonban 18 éves korom körül olyan kívánságok és elképzelések fészkeltek be magukat a szívembe, amiket nem mértem össze Isten akaratával. Jézussal való közösségem egye lazább lett, kezdtem világi zenét hallgatni, világi barátságokat kötöttem, és nem telt bele sok idő, mire 21 éves lettem, elszakadtam Jézus Krisztustól.

Isten nélküli éveim alatt kicsapongó életet folytattam, mint a tékozló fiú: a pénz, társaság, zene, alkohol, cigaretta és végül a kábítószer kerített hatalmába. Isten szemét tartotta rajtam, sokszor óvott meg nagy szerencsétlenségtől, de megengedte, hogy 24 éves koromra heroin-függő lettem. A korábbi szép csillogásból semmi nem maradt.

Már csak a drog volt fontos számomra, és a hasonló gondolkozású barátok. A kábítószerrel való függés miatt anyagilag teljesen tönkrementem, és tetemes adósságot csináltam.

Békétlenség, boldogtalanság, kábítószeres megköztöztség, csalódás, adósság, fájdalom az elvonókúra alatt – mindez elgondolkodtatott, és arra a belátásra készítetett, hogy ez így nem mehet tovább. Többszöri kísérlet után, hogy magam szabaduljak a szenvedély-

től, Isten kegyelméből megalázkodhattam és életemet az Úrra bízhattam. Könyörögtem szabadulásért, és mivel megújult a kapcsolatom szüleimmel, azt mondtam nekik: „Itt vagyok, mindent megteszek, amit tanácsoltok.”

Isten segítségével jól kiálltam az elvonókúrát, kezdtem imádkozni, Bibliát olvasni és keresni a kapcsolatot Istennel és hívő keresztyénekkal. Az Úr megsegített, hamarosan állást kaptam, és kiegyenlíthettem az adósságaimat. Egyik szabadságom alatt először jártam a svájci testvérgyülekezetben. Megtudtam, hogy létezik a közelben egy intézet, ahol keresztyén terápiát folytatnak különféle szenvedélybetegekkel. Eddig elhittem magammal, hogy nekem erre nincs szükségem. Kifelé ugyanis keresztyén életet éltem, azonban igazi belső megfordulás nélkül. Itt-ott dohányoztam még, és a világi kapcsolatokat sem számoltam fel teljesen.

Ebben az időben ismertem meg feleségemet, Angelikát. Ő nem volt hívő, de kereste az igazságot. Ez kötött össze minket. Isten akaratának megkérdezése nélkül összeköltöttünk, és két év múlva házasságot kötöttünk. Mivel a kezdeten nem nyugodott áldás, rövid időn belül komoly nehézségek jelentkeztek. Én intenzívebb családi közösséget akartam, Istennek való odaszánást, áldást, a feleségem ellenben nagyobb szabadságot, társasági életet és szórakozást. A vágyaink és céljaink közti nagy különbség vitákhoz, sérelmekhez, elforduláshoz vezetett. A végleges szakítás 2007 decemberében történt, miután feleségem beadta a válókeresetet. Hogy elfojtsam a mély fájdalmat, amit a szerencsétlen házasság és a válás okozott, megint a kábítószerhez nyúltam. Ez az állapot és a vele járó depresszió oda vezetett, hogy elvesztettem az állásomat.

Isten megsegített, hogy abba hagyjam a drogfogyasztást, és vágyat munkált bennem, egy teljesen új kezdet után. Jézustól kértem erőt a válás elviselésére, fegyelmet a külső és belső élet számára, bűnbánatot, gyógyulást a szívemnek.

Isten elvezetett az El Rafába³. Úgy érzem, hogy a négy hónap alatt, mióta itt vagyok, messzebb jutottam az életemben, mint az utóbbi 15 esztendő alatt. Hála Istennek az Isten vezetéséért, a szomorúságokért, bajokért és szenvedésekért, amik nyilvánvalóvá tették, milyen romlott, egoista, milyen gonosz vagyok, és mennyire szükségem van minden nap az Úr segítségére, jelenlétére, bölcsességére, kegyelmére és szeretetére. Legnagyobb élmény számomra az El Rafában az az öröm és békeség, ami betölti a szívet, ha valaki teljes bizalmát az Úrba veti.

Az utóbbi időben köztem és a feleségem közt kis közeledés történt. Angelika korábban úgy nyilatkozott, hogy egyáltalán ne tápláljak reménységet a közös jövőt illetően, most azonban hajlandó egy hetet itt tölteni velem, hogy mindent átbeszéljünk és esetleg merjünk újat kezdeni. Az Úr ma is tesz csodát. Nagy az Ő neve!

Waldemar Eckert

³ szenvedélybetegek gyógyulásával foglalkozó svájci intézet

Lotte

A Harz-hegység egyik kis gyógyüdülőjében olyan ismeretségre tettem szert, ami sok más élménynél maradandóbb nyomokat hagyott az életemben. Valami hímzéshez kerestem szakavatott személyt, és azt tanácsolták, hogy vigyem a munkát az öregotthonban lakó Lottéhoz, aki gyorsan és ügyesen dolgozik. Mellesleg jót is teszek vele, mivel az illető beteges, meglehetősen szegény, és rá van utalva a keresetre. Felkészültem egy nagyon lehangoló látványra, de kellemesen csalódtam. Persze a külső állapotok még az aggodalmaimat is túlszárnyalták, mert amikor a szobába léptem, egy majdnem teljesen megbénult személyt találtam karosszékben ülve és párnákkal megtámogatva. Az orrán szemüveg, s egy hímzés fölé hajolva köszvénytől elnyomorodott ujjakkal öltögetett. De alig mondtam el kívánságomat, felemelte a fejét, levette a szemüveget, és olyan szép, tiszta szem tekintett rám egy szinte fiatal lányos arcból, hogy meghökkenve kérdeztem: „Elnézést, én az öreg Lottét keresem, csak nem ön az?”

Az előttem ülőnek elragadó mosoly suhant végig az arcán, és vidám hangon válaszolta: „Nos, ha engem, a hatvanévest még nem tart öregnek, ez az ön dolga; én mindenesetre örülök, hogy zarándokutam nemsokára véget ér, habár Uramtól csak jóságot és szeretetet tapasztaltam egész életemben.”

„Ebben a tehetetlen állapotban hogy tud ilyen vidám lenni?” – mondtam ámulva. „Ó – felelte -, egyfolytában ujjongani, énekelni tudnék, olyan boldog lettem a betegség által. Azon keresztül találkoztam a Megváltóval, és ez az oka, hogy minden ember oly jó és barátságos irántam. Igen, higgye el, valósággal el-kényeztetnek. Nézzen itt körül!”

Már belépéskor észrevettem, mennyi csodálatos virág pompázik itt cserepekben, vázákban, s a falakon számos ízlésesen készített falimondás függ. Azt hittem, hogy valami ünnepre készülnek. Ez a feltételezés megint vidám nevetésre adott okot.

„Nincs ma semmilyen ünnepnap, nálam mindig ilyen a szoba. Néha más betegeknek is szerezhetek egy kis örömet, juttatva nekik a magam bőségéből. Meg sokszor helyet is kell teremtenem a magam meg a munkám számára.”

„A munkája számára? Hát tud ilyen kézzel dolgozni?”

„Megmutassam? Adja ide azt a csomagot, sajnos nem bírom elvenni, és a kedves szomszédasszonyom most nincs itt.” Kezembe vettem a darabokat, és a legfinomabb hímzést láttam valamennyin.

„Ezt mind saját kezűleg hímizte?”

„Hát persze, és ennél sokkal többet. Látja, ez az egész hegy itt még rám vár, de hamar megleszek vele, s már aggódni kezdtem, hogy mi lesz, ha befejezem. Ma reggel kicsit tovább kellett feküdnöm az ágyban, mert senki nem ért rá, hogy kiemeljen, s elmondtam gondomat a Megváltónak. És tessék, máris

elküldte magát újabb megrendeléssel. Így bánik velem mindig, ezért tudok örvendezni.”

„Fájdalmi nincsenek?”

„Fájdalmak? Ó, azok éjjel-nappal az én kedves útítársaim. Ők tartanak alázatosságban, különben elbíznam magam a nagy boldogság miatt.”

„Mióta ül ebben a szobában?”

„Pontosan most volt húsz éve, meg is ünnepeltük. Nagyszerű alkalom volt! Ezt a szép karosszékét is erre a 'jubileumra' kaptam. Olyan kényelmesen ülök benne, mint egy királynő. A leánykör tagjai azt az éneket énekeltek nekem, hogy 'Ó, fogd kezem kezébe'. Valóban nagyon megragadó ének ez, de utána még azt kértem, hogy „Áldjad én lelkem a dicsőség örök királyát”, mert én Istennek és embereknek csak hálát tudok mondani.”

„És mióta szenved ebben a szörnyű betegségben?”

„Annak már negyven éve. Nem szabad azt gondolnia, hogy mindig ilyen hálás voltam érte. Nem, sok szomorúságot okoztam Uramnak dacosságommal és kételkedéssel, különösen mikor láttam, hogy drága vőlegényem, Henrik annyira bánkódik miattam. Tíz évig várt a gyógyulásomra, nem akart mást feleségül venni. Aztán hirtelen munkahelyi balesetben halt meg, Vasutas volt, és két ütköző közé került, amik összeroncsolták. Ó, de sötét idő volt! Az ijedség miatti újabb súlyos roham következtében teljesen megbénultam. Azonban a betegszoba csendjében hűséges Uram beszélt velem, s én teljesen az Ő kezébe tettem magam. Attól kezdve mindent könnyebb volt elhordoznom. Lecsendesedtem, találtam jóakarató embereket, akik behozták a nyomorékok otthonába. Itt tanultam meg a hímzést, amit most olyan jól tudok hasznosítani. Fiatal éveimben friss, vidám leányka voltam, de ezt a boldogságot, ami most az enyém, nem ismertem.”

Másfél órára nyúlt látogatásom a kedves öregnél, és amikor otthagytam, ígéretet kellett tennem, hogy gyakran meglátogatom. Örömmel tettem, és minden alkalommal gazdagon megáldva távoztam tőle. Ismeretsége nagy nyereséget jelentett nekem, aki akkor éppen nehéz lelki terheket cipeltem. Lotte törekeny testében lakó napsugaras kedélyének titka az Isten iránti gyermeki bizalomban gyökerezett.

Utolsó éjszaka

Este pontosan kilenckor a tegeli katonai börtön egyik öre kinyitotta előttem a cellaajtót. A hadbíró és én, a helyi lelkész, akire a rabok lelkigondozását bízta, beléptünk a szűk helyiségbe. A fogoly altiszt megbilincselte kézzel kurtán jelent, és a hadbíró száraz hangon közli – minden szó mint késszúrás éri a szívet -, hogy a kegyelmi kérvényt elutasították, a halálos ítéletet helybenhagyták, és az elítéltet holnap reggel kilenc órakor agyonlövik.

Iszonyú rémület festi vörösre a vádlott arcát, amit a következő pillanatban halálos sápadtság vált fel. Némán, értetlenül mered a hadbíró után, aki azonnal elhagyja a cellát.

Egyedül maradok a halálraítélttel. Tizenkét óránk van a lövések eldördüléséig, amik ezt az embert az ideig való életből az örökkévaló Isten trónja elé juttatják. Tizenkét óra. Iszonyúan hosszú idő, mégis csak egy röpké éjszaka. Mi minden eshet meg ezen az éjjelen?

A külső körülmények néhány mondattal vázolhatók. A halálra ítélt fiatal, alig harmincéves altiszt mint járási vezető nagyobb sikkasztásba keveredett, s hogy ez a nyilvánosság elől rejtve maradjon, bedugták a hadseregbe és kikerült a frontra. Egy derék hadbírónak azonban volt bátorsága belenyúlni ebbe a kényes ügybe, a náci körzetvezetőség és a legfelsőbb pártszervek közbenjárása ellenére vádat emelt, s a járási vezetőt és altisztet halálra ítélte. Valójában ennek a fiatalembernek a tette mögött természetesen más, magasabb beosztásúak is lapultak, akikért a szerencsétlen odatartotta a nyakát, mindent magára vállalt, miután a náci kerületi vezető becsületszavára ígérte, hogy amennyiben a fiút elítélnék, a kegyelmi kérvény alapján kieszközli a felmentését.

Hogy egy lelkigondozónak mennyire be kell látnia a rendszer kulisszái mögé! A börtön lakói, akik közül hol egyiket, hol másikat vitték a vesztőhelyre, feszülten várták, mi fog történni az altiszttel. „Figyelj meg, lelkész úr – mondogatták már hetekkel előtte -, ez kiszabadul, de mi hurokra kerülünk.” Emberek, akik hitből megtagadták a fegyverfogást, százával mentek a halálba. Határ menti lakosok, akik valami régebbi, alig jelentős csempészést kifecsegték, most hazaárulás miatt halálra voltak ítélve.

Körül a börtönre már leszállt az éjjel. Ebben a cellában azonban ég a lámpa. Ott ül egymással szemben két férfi: egy halálra ítélt altiszt, kerületi főnök, aki sok hívő lelkésznek pokollá tette az életét, és szegyetlenül kihasználva hatalmi helyzetét élvezte a habzó életet. Vele szemben a lelkigondozó, az államrendőrségtől üzött és a pártszolgálati helyekről gyanakodva figyelt helyi lelkész. Különös éjszaka!

„Hát, kedvesem, most felejtse el, hogy kerületi főnök és altiszt volt, én pedig lelkész vagyok, méghozzá olyan, aki soha egy hajszálnyira sem közösködött a maga pártjával. Ülünk úgy együtt ezen az utolsó éjszakán, mint két ember, akik segíteni akarnak egymásnak az útnak ezt az utolsó darabkáját könnyűvé tenni.”

A lelkigondozónak nem szabad sietnie ilyen helyzetben. Legalább fél órába telik, mire a másik megbirkózik a sokkhatással, amit az ítélet kihirdetése kiváltott. Mi minden viharzik át egy emberi szíven! Nincs többé remény a megkegyelmezésre. Óráról órára kikerülhetetlenül közelebb jön a pillanat, amikor eldördül a lövés. De nem úgy, mint a csataterén! A sokkot ismerik ott is. Azonban még a legsúlyosabb pergőtűzben is él a katonában remény, hogy ép bőrrel kerül ki belőle. Itt, a cellában egyértelműen világos a helyzet kimenetele: holnap reggel kilenckor már nem

vagy ezen a földön, ott fogsz állni az örök Világbírónak, Istennek a trónja előtt.

Próbálkozás mindkét oldalról a közeledésre. Legelőször elnézést kérek, hogy mint lelkigondozó nem kerestem meg őt már korábban a cellájában, de úgy éreztem, hogy egy kerületi vezetőnek és a nemzetiszocialista világnézet számára hangsúlyozottan elkötelezett pártembernek nem lenne füle a lelkész mondanivalója számára. Most azonban, az utolsó éjszakán, miután az altiszt parolinját már letépték, többé nem kerületi vezető, hanem csupán egy ember minden bűnével, bajával, éhségével és kérdéseivel, most állok rendelkezésére, itt leszek végig az utolsó tizenkét óra alatt, elkísérem útján a lőtérre is, egészen a kínzócölöpig, amihez odakötözik.

Érzések és indulatok hallatlan feszültségét kellett átélnem és végigszenvednem ezen az éjszakán. És aki mint lelkigondozó nem tud együtt érezni, együtt szenvedni, együtt sírni, gyötrődni és bizonyos értelemben együtt meg is halni a másikkal, az ilyen éjszakákon semmit nem ér.

Sokféle színben és hőfokon viharzik át az események sora az ilyen furcsa, eseménytelen éjszakán. Iszonyú rémület! Idegsokk a teljesen váratlanul érkezett ítélet-hirdetés miatt! Bénító elszörnyedés, amikor előugrik valaki az őrségből, és kirántott zsebkéssel levágja az elítélt altiszt rangjelzését! A határtalan csalódás, hogy a pártba vetett összes remény megsemmisült! Kétségbeesett igyekevs az önigazolásra, hogy ő csak mások helyett lépett a részbe és mindent magára vállalt, amit tulajdonképpen sokkal magasabb beosztottak követtek el. Aztán ismét a jelen összes iszonyatából menekülés a jó szándékú múltba. Hogy mint idealista ment a harcba, a népért végzett szolgálat számára „istentisztelet” volt. És lázas igyekezettel dolgozott népe felemelésén. Szinte úgy tűnt, mintha egy embernek a világból való túl korai távozása előtt úgyszólván még egyszer poharat kellene emelnie önmagára. Mert ha a világ csak szégyent és gyalázatot borít valakire, hát kénytelen önmagának emlékbeszédet tartani. Majd jönnek ismét fájdalmas órák, amikor búcsúlevelek íródnak feleségnek, gyermeknek, amikor a kemény harcosnak is ki kell törölnie szeméből néhány titkos könnyet. Végül elpufog az utolsó puska-por, amivel az állítólagos német idealizmus hitvilágát védi még egyszer az egyház lelkigondozói vigasztalásával szemben. De az egész csak olyan, mint nyomorúságos lődözés papírpátronokkal. Valójában az örökkévalóság kapujának közvetlen közelében álló számára saját szavai sem jelentenek egyebet, mint frázist, amitől maga is undorodik.

Fellazul a beszélgetés, amikor az életéről kezdem faggatni. Ezt minden esetről tapasztalom. Ha az anya lesz a beszéd témája, a legkeményebb szív is ellágyul, brutálissá durvult természetek átszellemülnek, és előbukkan ismét egy darabka az ártatlan ifjúság ragyogásából.

A fiatal férfi keresztyén szülői házból származott. Édesanyja misszionáriusnő volt. Apja még ma is városi misszionárius valahol az országban. Anyja meghalt. Sok

keserű könny között halt meg, amiket miatta, a tékozló fia miatt kellett hullatnia. Ő maga gyerekkorában sokat tudott Jézusról, tizenhárom éves korában tudatosan döntött a Megváltó mellett. A bibliaolvasás és imádkozás lelki életének szilárd tartóoszlopai voltak fiatal éveiben. Aztán eljött az idő, amikor a Hitlerjugend démoni varázsa megragadta, és fokról fokra süllyedt lefelé a keresztyén és az erkölcsi életben, miközben a pártpolitikai és érvényesülési ranglétrán egyre feljebb kapaszkodott.

Jóval éjfél után voltunk. A búcsúlevelek elkészültek, részben még azoktól a frázisoktól csöpögtek, amiket a rab éjfél előtt a maga igazolására hangoztatott. Azóta viszont eltelt néhány óra. És minél közelebb jött hozzá a világból való távozás és Isten elé érkezés pillanata, annál készségesebben hajította el a frázisokat, és lett hajlandó a tiszta igazságról beszélni, azt meghallani. Amikor megkérdeztem, nem olvasnánk-e közösen a Bibliából, magától mondta: „Igen, kérem, hogy olvassa el azt a részt, ahol a fiú visszamegy az apjához.” Felütöttem Lukács 15-öt, és odanyújtottam neki is egy Újszövetséget. Szórol szóra halkan velem olvasta a szöveget. Amikor ehhez a helyhez értünk: „Fölkelvén elmegyek az én atyámhoz, és ezt mondom neki: 'Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hívattassam ...'”, ez az erőtől duzzadó fiatal férfi könnyekben tört ki, és percekig zokogott, mint egy gyerek. Egész teste rázkódott. Isten Igéje a lelke legmélyén megérintette.

Hallgattunk vagy negyedóráig, mert az emberi szó nagyon fénytelen, amikor Isten beszél. Mikor aztán megkérdeztem – lehetett olyan hajnali négy óra -, hogy vennék-e közösen Úrvacsorát, igent mondott. Visszanyerte eldobott hitét. Az Úr Krisztus, akinek egykor gyermekszívét odaadta, s akit évekig gúnyosan tagadott, most újra találkozott vele.

Igyekeztem az aktust a lehető legünnepélyesebbé tenni. Nem mintha ettől függne az áldás. Csupán annak jeléül, hogy most bensőleg is a lélek ünnepi órájához érkeztünk. Gyertyát helyeztem a börtöncella asztalára, kis keresztet állítottam mellé, odatettem elé a kelyhet és az ezüst tálcát az ostyával, és felvettem a palástot, mintha egy kicsi templom szentélyében lennék. Gyónás, feloldozás és az Úrvacsora vétele után az Istennel teljesen megbékélt rab így szólt: „Most pedig imádkozunk.” Anélkül hogy erre kértem vagy felszólítottam volna, magától letérdelt a cella kis számolyánál, én a székem elé térdeltem, és mielőtt imádkozni kezdek volna, ő hangosan kiöntötte a szívét Isten előtt. Az angyalok bizonyára örültek a mennyben ennek a bűnösnek a megtérésén.

A hajnali szürkületben úgy ültünk egymás mellett a cellában, mint barátok, akik közül az egyik látogatásban volt a másikkal, és akiknek csak egyetlen éjszakára volt szükségük, hogy mindent elmondjanak egymásnak, ami a szívüket foglalkoztatta. Beszélget-

tünk kis és nagy dolgokról egyszerűen, szinte vidáman, mintha kilenc órákor nem a szégyenkaró következne, hanem utazás a hegyek közé vagy a tengerhez, mindenestre valahova, ahol valami csodaszépre van kilátás. A fiú megosztotta velem a halálraítéltek búcsúvacsoráját, ittam az ő poharából, mivel csak egy poharunk volt. A halált messze mögöttünk hagytuk.

Már fényes nappal volt a börtönudvaron, amikor az embernek háta mögött megbilincselte kézzel be kellett szállnia a teherautóba. Felvettem újra a palástot, és odaültem mellé. Döcögős úton haladtunk vagy negyedórát a lőtérig. Ez alatt az utolsó negyedóra alatt már nem sokat beszélgettünk.

Hirtelen végtelenül hálás szemmel rám néz. „Lelkész úr – mondja -, önnek csodálatos hivatása van.” Vigasztalón a térdére teszem a kezem, mert a kezét már nem foghatom meg. Az megbilincselve a hátán van. „Legyen egész nyugodt – mondom neki -, az örökkévalóság következik.” További hallgatás után maga elé suttozja: „Igen, a békesség minden értelmet felülhalad”, mire azt felelem: „Kedvesem, ez volt nyilván életének legnehezebb éjszakája!” Ragyogó szemmel mondja: „De a legszébb.”

Elkísérem a puskacsövek előtt az oszlopig, amihez odakötözik. Komoly és mégis átszellemült tekintetét rám szegezi. Így beszéltek meg. Ne a puskacsövekre, ne az emberekre nézzen, semmire maga körül, hanem Krisztus követének szemébe, aki utolsó éjszakáján az üdvösség örömezenetét közvetíthette számára.

Aztán megtörténik az elkerülhetetlen. A férfi szemének utolsó pillantása itt a földön Krisztus egyik tanítványának szól.

Néhány hónap múlva a kivégzett fiatalember édesapja ott ül a dolgozószobámban. Beszélgetésünk közben patkzik a könny ősz szakállába. Valóban minden úgy volt, ahogy az elítélt azon az éjszakán elmesélte. Az idős városi misszionárius beszámol a könnyek áradatáról, amit az édesanya ontott ezért a gyermekért, a sok-sok imáról, amik a kegyelem trónjához szálltak érte. „De hogy Isten így, szó szerint meghallgat minket, azt remélni sem mertük, amikor azt kértük: 'Úr Jézus, mentsd meg a gyermekünket, bármilyen úton, bármilyen eszközzel.'” Majd hozzátette: „Igen, Isten meghallgatja az imát. A fiú ott van most már édesanyjával az örökkévalóságban. Együtt örülnek a Megváltónak. Ez elég.”

P. D.

Némely a jó földbe esett ... és termett

Az amerikai John Manamaker által Philadelphiában alapított vasárnapi iskola olyan lendületesen fejlődött, hogy hamarosan kicsi lett a helyiség. Az alapító szeretett volna egy nagyobb építést, és megkérdezte a tanítványait, nem akarnának-e ők is hozzájárulni valamivel a vállalkozáshoz. Egy vézna, beteges leányka, Emma Burgess megtette, ami tőle telt: csontokat gyűjtött a szemétdombokon, és idővel annyit tudott összeszedni, hogy átadhatott egy dollárt a vezetőnek. Nem sokkal ezután a

szegény kis teremtés meghalt, és a temetést végző lelkes elmondta a gyászbeszédben a dollár történetét. Egy tanító versbe foglalta az esetet, amit kinyomtatnak, és ahova ez eljutott, mindenütt gyűltek a felajánlások, úgyhogy nemsokára 100 000 dollár volt együtt. Az új épület elkészülhetett. – Létezett valaha jelentéktelenebb magocska annál, amit Emma Burgess elültetett? És volt valaha bőségebb gyümölcsstermés? Az akkor megkezdett munka ma is létezik

MEGBÉKÉLÉS HÁZA

fennállásának 10. évfordulójára

*Így tegyék az én nevemet
zrael fiaira, hogy én
megáldjam őket 4Móz 6,27*

Áldjon meg téged az Úr, te hajlék;
s ha érne baj még,
vész törne rád, hol nincs segítséged:
örizzen téged

Világosítsa orcáját rajtad;
szavát meghalljad.
S hogy falaid közt a bú derüljön:
Ő könyörüljön.

Fordítsa Urunk feléd az arcát!
Kis néped harcát
segítse jobbjá, és adjon néked
szent békességet. ITné

A u g u s t H e r m a n n F r a n c k e (a hallei intézetek alapítója) egy napon ezeken az Igéken gondolkodott: „A jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,7). – „Szórt, adott a szegényeknek, igazsága örökké megmarad” (2Kor 9,9). Elmélgedése közben levelet hozott valaki egy magdeburgi hívő férfitől, aki megrendítő módon közölte szenvedő családjá sürgős szükségét. Francke szíve megindult. Odasietett a fiókhöz, melyben a pénzét tartotta, azonban megszákítás nélküli jótékonykodása miatt az teljesen üres volt. Elhatározta, hogy ír egy könyvet, aminek a bevételéből a szerencsétlent megsegítheti, viszont igen szoros napi beosztással élt, kora reggeltől késő estig minden órája foglalt volt. Hogy mégis valamennyi időt nyerjen a jótékony vállalkozásra, ebéd- és vacsoraidejét kurtította meg egy-egy félórával, és az így szerzett „pillanatok” alatt írta meg „Observationes biblicas” című művét, aminek nyereségéből megmentette a szenvedő családot a pusztulástól.

„M e g h a l t a g a z d a g ...”

„Úgy szeretném a pénzemet is magammal vinni az örökkévalóságba” – sóhajtott egy gazdag ember a halálos ágyán. „Attól tartok – felelte a jelenlevő lelkes -, hogy ott megoldadna.”

MÉG EGY PERC ISTEN JELENLÉTÉBEN

November 1. szombat

2Tim 4,1-6

„De te józan légy...” (5)

A „de te” bátorító és figyelmeztető megszólítás arra buzdítja Pál követőit (a mostaniakat is), hogy merjenek mások lenni, mint azok, akik érdekből megalkudtak a világgal, s emberek kegyét keresik, hogy el ne veszítsék híveiket. Mert vannak idők, amikor az egészséges „tudomány”, az Ige egyenes beszéde ingerültséget, ellenállást vált ki, és Isten népe maga választotta tanítókat követ, akik azt mondják, amit megbízóik szívesen hallanak. Te azonban, Jézus mai tanítványa, ne hagyd elsodorni magad, ne félj a tiszta evangéliumot képviselni!

November 2. vasárnap

2Tim 4,7-8

„...nemcsak nekem..., hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az ő megjelenését.” (8)

A hívő ember földi célja nem lehet más, mint a hűséges szolgálatban, becsületes hitharcban befejezett, teljes élet. Isten gyermekének életútját dinamikus tevékenységek: „harc, futás” jellemzik. Ezek nélkül nincs diadal, és nincs győztesnek járó elismerés sem. „Az igazság koronája” azonban nemcsak a legnagyobb, a mindenki által ismert hithősök számára „eltett” diadalmi jelvény. Tiéd is lehet. Ne elégedj meg kevesebbel, de ne hidd, hogy kisebb erőfeszítéssel megkaphatod.

November 3. hétfő

2Tim 4,9-22

„De az Úr mellettem állott, és megerősített engem...”

(17)

Pál sürgeti tanítványát, hogy mihamarabb csatlakozzék hozzá, hiszen egy-két kivételtől eltekintve mindenki magára hagyta. Ki mellett állnak többen? Kinek az oldalán tartanak ki legtovább? – kérdezik ma is hívő emberek, és eszerint döntenek el, kit támogat az Úr. Pedig az elküldő és megerősítő Isten támogatása nem a létszámban mérhető igazán. Mennyei Atyánkat a kisebbségek, a gyöngék és a kicsik favorizálása jellemzi. Siess hamar azok mellé állni, akiket az Úr erősített meg.

November 4. kedd

Titusz 1,1-4

„...örök élet...melyet megígért az igazmondó Isten, örök időknél előtte.” (2)

Az örök élet reménye nem szilárd képzelőerőnkől, nem fizikai, kémiai, biológiai, esetleg filozófiai vagy teológiai felismeréseinktől, hanem az összes tudományok és törvényszerűségek előtti időből származó ígéretről, a Teremtő és Megváltó Isten szavától függ. Ezért megvalósulását ne a földi tapasztalathoz és lehetséges ismeret-höz kösd, hanem az igazmondó Isten megbízható szavában való hithez. Az örökkön élő örök szeretete nem korlátozódhat mulandó fizikai feltételekre, nem állhatja útját az elmúlás. Megtart magának örökre! Megígérte.

November 5. szerda

Titusz 1,5-9

„Aki a tudomány szerint való igaz beszédhez tartja magát...” (9)

Fontos a gyülekezeti élet megszervezése. Pál nem lehet mindig mindenhol jelen. Munkája csak akkor életképes,

ha a helyi gyülekezetek élére megbízható, kipróbált presbitereket (püspököket) állíthat. Nem olyanokat, akik anyagi vagy társadalmi helyzetük révén megke-
rülhetetlenek, akiktől függ vagy fél a lakosság, ha-
nem akik mind magán (és családi) életükben, mind
másokkal szembeni magatartásukban, mind pedig az
Ige megélésében példaképpül állíthatók. Kész volnál-e
a lelki munka megerősödése érdekében egész életedet
jobban Isten országa értékeihez szabni?

November 6. csütörtök **Titusz 1,10-16**
„*Vallják, hogy Istent ismerik, de cselekedeteikkel ta-
gadják...*” (16)

Nem azt nevezzük hitvallónak, aki szabatosan és bát-
ran össze tudja foglalni az alapvető hitigazságokat,
vagy nyilvánosság előtt is kész vállalni hovatartozá-
sát. Isten Igéje alapján az minősülhet hitvalló Krisz-
tus-követőnek, akinek rejtett élete is összhangban van
szavaival, aki nemcsak emberi rendelkezéseknek akar
megfelelni, hanem érti és megvalósítja azok mélyebb
üzenetét is. Hadd beszéljenek hovatartozásodról
hangsúlyosabban mindennapi tetteid!

November 7. péntek **Titusz 2,1-10**
„*Mindenben tenmagadat adván példaképpül...*” (7)

Az élet minden dolgában (Krisztus követésében is!)
illő a hívő szerénység. Ha valakinek dicsekedni tá-
madna kedve – az apostol egy másik írása szerint –,
akkor erőtlenségével dicsekedjék. De álszerények se
legyünk, sőt a példaképpé válást alázattal és szent fe-
lelősséggel szorgalmazzuk. Hadd váljunk kísérleti
alannyá, akin bemutatható, hogy valóban létezik győ-
zedelmes élet, fiatalon és idős korban, szabad és kö-
tött emberi kapcsolatban egyaránt, és hogy a jó cse-
lekvése nem függ a körülményektől, hanem csupán
szívbeli odaszánásunktól és elkötelezettségünktől.

November 8. szombat **Titusz 2,11-15**
„*...tisztítson önmagának kiváltképpen való népet...*”
(14)

A minden ember számára megjelent „üdvözítő ke-
gyelem” nemcsak arról szól, hogy isteni segítséggel
megszabadulhatunk hiábavaló előéletünk szégyenétől,
hamisságunktól, hitelenségünktől, céltalan világi
magatartásunktól, és nemcsak azt értettük meg, hogy
reménységgel várhatjuk Urunk értünk való visszatér-
ését. Várakozásunk megtelhet csodálatos isteni cél-
lal: a magunkért élésből, saját üdvösségünkért szo-
rongó, önmagunk körül forgoló, kiskorú hívőkből
jó cselekedetekre igyekvő Krisztus-követőkké válha-
tunk az ő visszajöveteléig.

November 9. vasárnap (Ítélet vasárnapja) **Titusz 3,1-3**

„*...minden jó cselekedetre készek legyenek.*” (1)
Ma ismét a jó állhatatos cselekvéséről gondolkodunk,
mint akik tudjuk, hogy tetteinkért számot adunk majd
az Úr előtt. Sajnálatos, hogy hívő emberek is részt

vesznek mások (előljáróik, népük vezetői, pásztoraik)
szidalalmazásában. Sokszor képtelenek hívő testvéreikkel
szembeni irigységük felett úrrá lenni, és szabadjára en-
gedik testi indulataikat. Vagy ez csak „régén” volt így?
Mára gyöngédek és szelídek lettünk? Készek vagyunk
megadni a köteles tiszteletet és engedelmisséget? Vagy
ingerel az erre figyelmeztető, emlékeztető igehirdetés?

November 10. hétfő **Titusz 3,4-7**
„*...irgalmasságából tartott meg minket az újjászületés-
nek fürdője és a Szentlélek megújítása által.*” (5)

Tévedés ne essék: a „jó cselekedet” elengedhetetlen kö-
vetkezménye az újjászületett, krisztusi életnek, és nem
annak előfeltétele. Isten jósága (irgalmassága) tartott
meg minket. Az újjászületés fürdője pedig nem a ke-
resztségi ceremónia megszentelt és helyesen gyakorolt
eszköze. Isten Igéje az a lelki-szellemi fürdő, amely
„átmossa” gondolkodásunkat, és új felismeréseket és
döntéseket érlel. Isten Szentleke pedig átalakít testi irá-
nyultságból lelki emberré. Engedd, vessed alá magadat
ennek az átalakító isteni programnak.

November 11. kedd **Titusz 3,8-15**
„*...egy vagy két intés után kerüld.*” (10)

Szeretjük az eszmecserét, sőt a vitatkozást. A verseny, a
küzdelem nagyon emberi dolog még Isten népének ber-
kein belül is. Ott is lehet szóharcokat folytatni, törvény-
értelmezésekbe ütközni. Pál azonban szeretné, ha köve-
tői inkább a szükséges jó cselekedetekben jeleskedné-
nek. Különös, de nem bátorít arra sem, hogy a makacs,
okoskodó hívőkkel örökösen fárasztó és jórészt hiábava-
ló csatározásokat folytassunk. Az egy-két intés utáni fél-
reállítás tanulságosabb és hasznosabb minden önfeláldozó
„iszapbirkózásnál”.

November 12. szerda **Filemon 1,1-7**
„*...a szenteknek szíveik megvidámodtak teáltalad...*” (7)

Túl sok szó esett eddig a szent komolysággal vívott
harcokról, a győzelem érdekében vállalt lemondásokról,
önmegtartóztatásról. Ma hadd beszéljünk Filemon test-
vér révén azokról, akik különös kegyelmi ajándékként a
vidámságot kapták, az életörömet. Akik a dolgokat a de-
rűs oldalukról látják, és akik képesek felvidítani a csüg-
gedőket, borulatókat, terhek alatt görnyedezőket. Be-
csüljük meg a „mindenkor örülők”-et, a sírás és üldözte-
tés közben is boldogokat, akik segítenek megerősöd-
nünk abban a hitben, hogy „teljes öröm van” az Úrnál.

November 13. csütörtök **Filemon 1,8-25**
„*...vidámitd meg az én szívemet az Úrban...*” (20)

Filemon, mint láttuk, azok közé tartozott, akikből min-
dig valami megmagyarázhatatlan derű és bizakodás
árad. Pál azonban nem mulatságos történeteket várt tőle
a sanyarú helyzet, a fogság vagy más emberi nehézség
jobb elviselése érdekében. Az okozna számára igazán
nagy örömet, ha Filemon nagyvonalúan tudna kezelni
egy emberi konfliktust, és kész volna egy neki aláren-
delt és hajdan vele szembefordult embert testvérként bi-

zalmába visszafogadni. Vajon csakugyan van-e nagyobb öröm (Lk 15,7) égen és földön, mint az elvesztett megtérése és hazatalálása?

November 14. péntek **Zsid 1,1-16**
„...dicsőségének visszatükröződése és az ő valóságának képmása.” (3)

Emberi logikával megfejthetetlen, csak hittel hihető, hogy ki és emberi voltában mi is valójában az Újszövetség Jézus Krisztusa. Mai szakaszunk egyszerűvé és érthetővé teszi bemutatását: ő a soha nem látott, Örökkévaló Isten dicsőségének visszatükröződése, és amúgy csak hittel tapasztalható valóságának látható képmása. Mielőtt azonban ezt a kijelentést felfoghatatlan misztikumnak kezdenénk tartani, érdemes elgondolkoznunk azon, hogy a Mindenható Ádámot, az első embert is saját képére („valóságának képmásá”-ra) teremtette, és nem volt más a célja az ősapa lezármazottaival sem. Ugyanígy akarja, hogy „a második ember” által újonnan születettek visszatükrözzék az ő dicsőségét. Nagy kérdés, hogy a saját dicsőségedet vagy az Urét tükrözd-e a világ előtt.

November 15. szombat **Zsid 2,1-18**
„...amennyiben szenvedett ő maga is megkísértetvén, segíthet azokon, akik megkísértetnek.” (18)

A valódi kísértés mindig lelki gyötrellemmel jár. Szeretnénk azt gondolni, hogy a mi harcaink a legvéresebbek. Talán még az ember Jézusra is úgy tekintünk, hogy aki annyira közel volt az Atyához, annak nem jelenthetett különösebb nehézséget győzni a támadásokkal szemben. A Biblia hiteles Megváltója azonban nem elvont, test nélküli, szellemi lény, hanem hűs-ér földi halandó is. Éppen ezért tudjuk bizalommal megvallani neki gyarlóságainkat, botlásainkat, bűneinket, mert érti, min kesergünk, mit értünk vereségen. Ha segítséget kérünk küzdelmeinkben, soha nem a terhek átvételéért esengünk, hanem bátorító tanácsért, együtt érző, biztató szóért. Ez elegendő. Mert az Úrtól kapott erő elégséges a győzelemhez.

November 16. vasárnap az egyházi év utolsó előtti (Reménység) vasárnapja **Zsid 3,1-19**
„...részeséivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.” (14)

A levél szerzője a népét hűen vezető Mózes és a rábízottak közötti kapcsolat példájával int: ne kövessük a zúgolódó, makacs bujdosók ellenszegülő magatartását. Legyünk készségesebb, engedelmesebb követői a Mózesnél is nagyobb küldötteknek. Mi az Ő „részesei”, az Ő népe vagyunk, feltéve ha nem keményítjük meg mi is a szívünket, mint a hajdani pusztai vándorok, akik emiatt soha nem érték el az áhitott célt. Nem elég Egyiptomból, a szolgaság házából kijönni. Szükséges hűségesen és kitartóan követni a vezetőt az ígért beteljesülése, a boldog hazaérkezés reményének érdekében.

November 17. hétfő **Zsid 4,1-11**

„Ismét határoz egy napot: ma...” (7)

A „nyugalom napja” nem naptári, hanem lelki fogalom. Ragaszkodhatunk a hét e jeles napjához szüntelenül robotoló szívvel, a szombat lényegének megcsúfolásával, és lehet hétfőtől vasárnapig minden napunk „szombat”, ha egyszer végre megértjük: a lényeg a belső nyugalomra való eljutás, a lelki rabmunka, a bűn cselekvésének pihenés nélküli kényszere alól való felszabadulás. Mikor következik be ez a csodálatos fordulat? Van-e ennek meghatározott, jeles napja? Igen! Ez a MA! Az a várva várt pillanat, amikor végre döntő elhatározásra jutunk, és készek vagyunk azt ki is mondani. Miért halogatnád ezt tovább balgán, különleges napra várakozva? Isten kegyelmi határozata szerint itt a vissza nem térő pillanat! Most rajtad a sor: határozz te is késedelem nélkül!

November 18. kedd **Zsid 4,12-16**
„járuljunk...bizodalommal a kegyelem királyi székéhez...” (16)

A bukácsoló lélek örök kísértése, hogy az ő nagy bűnére vagy ismételt botlásaira már bizonyosan nincs bocsánat. Pedig a hajdani földi főpappal szemben is az volt az egyik alapvető elvárás, hogy képes legyen megértéssel tekinteni az emberi gyöngeségre. Mennyivel inkább jellemvonása ez a mennyei főpapnak, aki vállalja a sebezhetőséget, akit szintén nem kímélt a kísértés! Éppen a lelki terhek ismeretében tudja pontosan, mit élünk át, milyen akadályokat kell leküzdenünk. Nemcsak megértő, hanem kész kegyelmet is gyakorolni azok felett, akik irgalmát szívből keresik. Támaszkodj az Igére, ne saját képzelgésedre, és jöjj a kegyelem királyi székéhez!

November 19. szerda **Zsid 5,1-14**
„...megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmisséget.” (8)

A választott néphez tartozó első levélolvasók változatlanul a földi főpap mintáját követhették. Lelki előjáró csak az lehetett, akit erre a szolgálatra Isten hívott el megfellebbezhetetlen döntése alapján. Így lett főpap az Ő Fia is, aki azonban nem lehetett kivétel: neki is keserves, könnyes szenvedések árán kellett „megtanulnia” az engedelmisséget. Ezért lehet üdvösség szerzője azok számára, akik történetéből tanulva és szavára hallgatva engedelmes tanítványai lesznek a keskeny úton.

November 20. csütörtök **Zsid 6,1-8**
„...törekedjünk tökéletességre...” (1)

Azokat becsüljük igazán, akik nem elégszenek meg a közepszerűséggel, sőt az éppen elégséggel még kevésbé, hanem a tőlük várható legtöbbet akarják nyújtani. Jézus is arra buzdít (Máté 5,48), hogy legyünk mennyei Atyánkhoz hasonlóan tökéletesek az emberekkel szembeni elfogadás terén. Vajon csakugyan elérhetjük-e az ő szintjét? Vannak, akik azt képzelik, hogy a vallási szertartások hibátlan gyakorlása az Istennek igazán tetsző magatartás, a tökéletesség. Azonban az élet szentségére, a szeretet egyre tökéletesebb megélésére való állhatatos törekvés minden hitbuzgalomnál többet ér. Add meg-

győzőbb jelét hited minőségének, mint amit külső vallásosságod mutat.

November 21. péntek

Zsid 6,9-20

„...ne legyetek restek, hanem követői azoknak, akik hit és békességes tűrés által öröklik az ígéreteket.”

(12)

A lelki lustaság éppolyan jellemgyengeség, mint a testi restség. A hitért és a békességes tűrés elsajátításáért ugyanúgy harcolni kell, mint a nyelvtudásért, a szakmai vagy sportsikerért, sőt a társas kapcsolatokért is. A „restség” az alkalmak elszalasztása, a lehetőségek elvesztegetése. A dolgok (hát még a személyek!) nem fejlődnek maguktól! Ne sajnáld a fáradságot az igazán nemes célokért, az örök értékekért!

November 22. szombat

Zsid 7,1-28

„...ő mindenképpen üdvözítheti is azokat, akik általa járulnak Istenhez...” (25)

A levélíró azzal érvel, hogy a hajdani papoknak az alkalmasság és hitelesség érdekében először önmagukért kellett áldozatot bemutatniuk, ősük pedig (Ábrahám és általa) tizedet adott Melkisédeknek, a felmenők nélkül előbukkanó sálemi papkirálynak. Volt tehát a tizedszedő papságnál nagyobb pap – így Krisztus is feljebbvaló a lévitáknál, és velük szemben képes tényleges üdvözítő szerepre azok érdekében, akik az ő közvetítését veszik igénybe. „Üdvözítőm, drága Jézus, mindeneknél több nekem...”

November 23. vasárnap az egyházi esztendő utolsó (Örök élet) vasárnapja

Zsid 8,1-13

„...megkegyelmezek...és az ő bűneikről...meg nem emlékezem.” (12)

Az „utolsó” (Krisztus utáni) idők nagy újdonsága, hogy Isten döntő fordulatot munkál a Megváltó által az emberi szívben. Nem külső vallási cselekedetek által, hanem a szív belső elköteleződése révén kapcsolódunk mennyei Atyánkhoz. Ő pedig végérvényessé teszi, hogy nem tetteink igaz volta, hanem önnön irgalma és jósága által oszt kegyelmet. Bűneinkről pedig nem vezet nyilvántartást, hanem azokat a feledés mélységébe veti. Ne érdek, hanem szeretetének áldása kapcsoljon hát hozzá, és viszonyozd jóságát te is hűséges szeretettel.

November 24. hétfő

Zsid 9,1-14

„...megtisztítja a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek.” (14)

A „holt cselekedet” nem más, mint az élet célját nem ismerő ember unaloműző játéka, meg gondolatlan időtöltése, akár a bűn különféle formáinak elkövetése által is. Tudjuk azonban, hogy minden belső teher a lelkiismeret vádolásának nyomása alá kerül. De van szabadulás! Valaki segíthet azoknak, akik kiutat keresnek az útvesztőből! Jézus Krisztus azért jelent meg a földi történetben, hogy elvégezze az ember által megvalósíthatatlant: megtisztítson minden bűntől,

holt cselekedettől, és új értelmet adjon tetteinknek: az Úrnak szolgáló élet örömét, dicsőségét.

November 25. kedd

Zsid 9,15-28

„...csak egyszer jelent meg az időknek végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt.” (26)

Nem kell azt képzelni, hogy az üdvösség üzenete csak azoknak szólt, akik közvetlen hallgatói voltak az evangéliumnak. Ahogy a törvény sem csupán azokat kötelezi, akik előtt kihirdették. Az áldozatok folyamatos ismétlődése a hajdani istentiszteleti rendben viszont azt üzenete, hogy ezen az úton nincs feloldás, csak kétségbeesett verseny és gyötrelmes igyekezet. Jézus egyszeri önfeláldozását azonban az Atya örök elégtételként elfogadta, így nem kell újra megjelennie, hogy mostani bűneinket is eltörölje. Áldozata érvényességének és hatékonyságának bizonyítékául elég (lenne) „testének”, az evangéliumi gyülekezetnek élő jelenléte.

November 26. szerda

Zsid 10,1-18

„Ahol...bűnök bocsánata van, ott nincs többé bűnért való áldozat.” (18)

Mai Igénk ismét azt hangsúlyozza, hogy az örök krisztusi áldozat szükségtelenné teszi azt a kétségbeesett bizonyítási vágyat és törekvést, mellyel az ember maga akarja jóvátenni az elkövetett vétket. Úgy tűnik, nehezebb bízni a bűnbocsánat üzenetében, mint ostromolni az elérhetlent. Ideje tehát a hit útjára lépni és alázattal magunkévá tennünk az evangélium biztos üzenetét: bűneink megbocsáttattak. Járhatunk az új életben teljes hűséggel és meggyőződéssel.

November 27. csütörtök

Zsid 10,19-25

„...ügyeljünk egymásra, a szeretetre és jócselekedetekre való felbuzdulás végett.” (24)

A Krisztus által elvégzett megváltás nem teszi feleslegessé az igaz tetteket. Sőt, ezután más el sem képzelhető! A jó cselekedeteket nem saját lelki fejlődésünkért kell végeznünk, azok mindig a másik emberrel kapcsolatosak. Fontos számodra felebarátod életharca, az erőtlenség gyöngesége, a sírók bánata? Minél inkább megtanulsz másokért élni, annál erősebb lesz belső embered. Ne feledd: „aki másokat felüdít, maga is felüdül”.

November 28. péntek

Zsid 10,29-39

„...egyfelől...nyilvánosság elé hurcoltak titeket, másfelől társai lettetek azoknak, akik így jártak.” (33)

A nyilvánosság elé citálás, a meghurcoltatás, a hívők világ előtti megaláztatása nem veszteség. Sőt, fontos jelzése a lelki minőségnek. Lehetnek a támadás eszközei olyanok is, akik úgy vélik, istentiszteletet cselekszenek társaik elárulásával, a hatalom szándékainak kiszolgálásával. Ezért sajnós nem tekinthetünk mindenkit „társunknak” akkor sem, ha eredetileg egy név alatt gyülekeztünk volna össze. Társaink azok, akik készek Urunkért a szenvedést és üldözést is vállalni, még ha ez olykor együtt jár is a testvériség többségének elhatárolódásával. Ne szégyelljük igazi társainkat!

November 29. szombat

Zsid 11,1-31

„...hűnek tartotta azt, aki az ígéretet tette.” (11)

Isten nem hagy cserben. Ha mi hitetlenkedünk is (mint hajdan a józan Sára), Ő hű marad. Ezért nem saját rendíthetetlen és a tiszta ésszel is dacoló hitünk az alap, hanem az ígéretet adó Isten örök megbízhatósága. De vigyázz, nem arra kaptál ígéretet, hogy akarnok vágyaid teljesülnek, hanem hogy Isten tervei és ígéretei megvalósulnak életedben akkor is, ha az emberi tapasztalat erre rácafolna. Élj Isten hite által!

November 30. Advent 1. vasárnapja Zsid 11,32-40

„...Isten mifelőlünk valami jobbról gondoskodott.”

(40)

A hithősök csodálatos példája egyszerre megrendítő és felemelő. És mennyivel különb helyzetben vagyunk, mint azok, akik mindent csak távolról sejtettek, és mégis lelkesedtek azért, ami számunkra már beteljesülés. Mi pedig mennyit fanyalgunk és hitetlenkedünk a megtapasztalások és bizonyságok fellegetnek bátorító példája ellenére! A „valami jobb” az, amit tudhatunk, illetve Akiről hallhattunk az apostolok bizonyágtétele révén. Mindennél „jobb” ez az evangélium: a megismert élő Krisztus ereje betölthet a Szentlélek által, és így győzelmes Krisztushordozókká, őt hűségesen váró bizonyágtétevékké tehet a jót szomjasan kereső, eltévedt világban. – ig -

HÍREK, IMATÁRGYAK

Szeptember 30 és október 2 között tartotta egyházunk a békásmegyeri parókián éves közgyűlését, melynek során a különböző körzetek lelkészei és az egyházi alkalmazottak beszámoltak munkájukról. Szó esett karitatív, oktatási, könyvkiadási, irodalmi, építkezési, zenei feladatainkról. A közgyűlés tisztújító alkalom volt, melynek utolsó napján a közgyűlés tagjai elnökké Iványi Tibort, alelnökké Iványi Gábort, a Fegyelmi Bizottság elnökévé Iklódy Lászlót választották.

*

Hálásak vagyunk azért, hogy sokan válaszolnak támogatással az egyházunkban történt eseményekre. A közgyűlésen tárgyalás folyt a mórakalmi épület állagjavító munkájáról és a szegedi valamint a nyíregyházi épületekben végzett építkezések befejezéséről. Ezekre a munkákra is köszönettel fogadunk adományt. A munkák befejezése után szeretnénk ünnepélyesen is felavatni az épületeket mindazok részvételével, akik valamilyen módon a véghezvitelt szívükön viselték. Továbbra is kérjük, hogy aki adományával megtisztel bennünket, jelezze a közlemény rovatban, hogy hozzájárulását mire szánta. Ha nincs erre utalás, akkor az összeget általános egyházi tevékenységünkre költjük. Ősz a hálaadó istentiszteletek időszaka. Békásmegyeren október 12-én próbatagfelvétellel és úrvacsorával egybekötött hálaadó alkalmat tartottunk a feldíszított

templomban a Wesley Schola énekkar közreműködésével. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult.

Október 4-én ünnepelte a békásmegyeri gyülekezet temploma fennállásának 10. évfordulóját. Több mint 100 vendéget fogadhattunk, vidéki gyülekezeteinkből is érkeztek testvérek. A közös gyülekezeti énekek mellett Balatoni Péter zongora-, Iványi Gáspár gitár-, Szalkay Dávid trombita- és Kertész Endre csellójátékkal szolgált, a Wesley Schola pedig énekkari művekkel. Az Igét Iványi Tibor hirdette, az elmúlt 10 évről, a gyülekezet jelenéről és jövőbeli terveiről Iványi Gábor helyi lelkész beszélt. A megjelenteket közös ebéden láttuk vendégül.

*

November 2-án 11 órakor tartja hálaadó alkalmát a kispesti gyülekezet, melynek tagjai hálásak az Úrnak, hogy sikerült befejezni az épület felújítását. A terembe a csillaghegyi evangélikus gyülekezet régi termének padjai kerültek. A hálaadó istentiszteleten Donáth László, a csillaghegyi evangélikus gyülekezet lelkésze prédikál.

Kispesti gyülekezetünkben is történt próbatagfelvétel októberben. - Ismét Kárpátalján járt Iványi Miklós helyi lelkész, a Wesley Kiadó kht. vezetője, meglátogatta a beregszászi zsidó hitközséget, és magyar nyelvű imakönyvet vitt adományként.

TARTALOM

Camposanto	1
A holnap mérlegén /vers/	1
A Név	2
Egy este Nyugat-Európában	2
Bizonyágtétel	4
Lotte	5
Utolsó éjszaka	5
Némely a jó földbe esett	7
Megbékélés Háza /vers/	8
August Hermann Francke	8
„Meghalt a gazdag...”	8
Még egy perc	8
Hírek, imatárgyak	12

Élet és Világosság

Megjelenik havonként

Kiadja a

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

H-1086 Budapest, Dankó utca 11.

Telefon/telefax: (06-1) 577-0515/577-0514

ISSN 1216 7223

www.metegyhaz.hu met_bp@uze.net

Technikai számunk: 0444

Bankszámlaszám:

OTP Bank Rt. 11708001-20520380

Készíti a szerkesztő bizottság

Szerkesztésért és kiadásért felel: Iványi Tibor

Éves előfizetési díj 960 Ft. Egyes példányszám ára 80 Ft.

Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkészi hivatalaiban.